Mida tähendab olla liturgiline kirik?

Vormist, vabadusest ja tühjadest pihkudest

Gemini Notebook

Orel

Alba

Orel

Kas liturgia on vaid igavavõitu reeglid ja vanamoodne keel?

Stoola

Ranged reeglid

Talaar

Viiruk

Küünlad

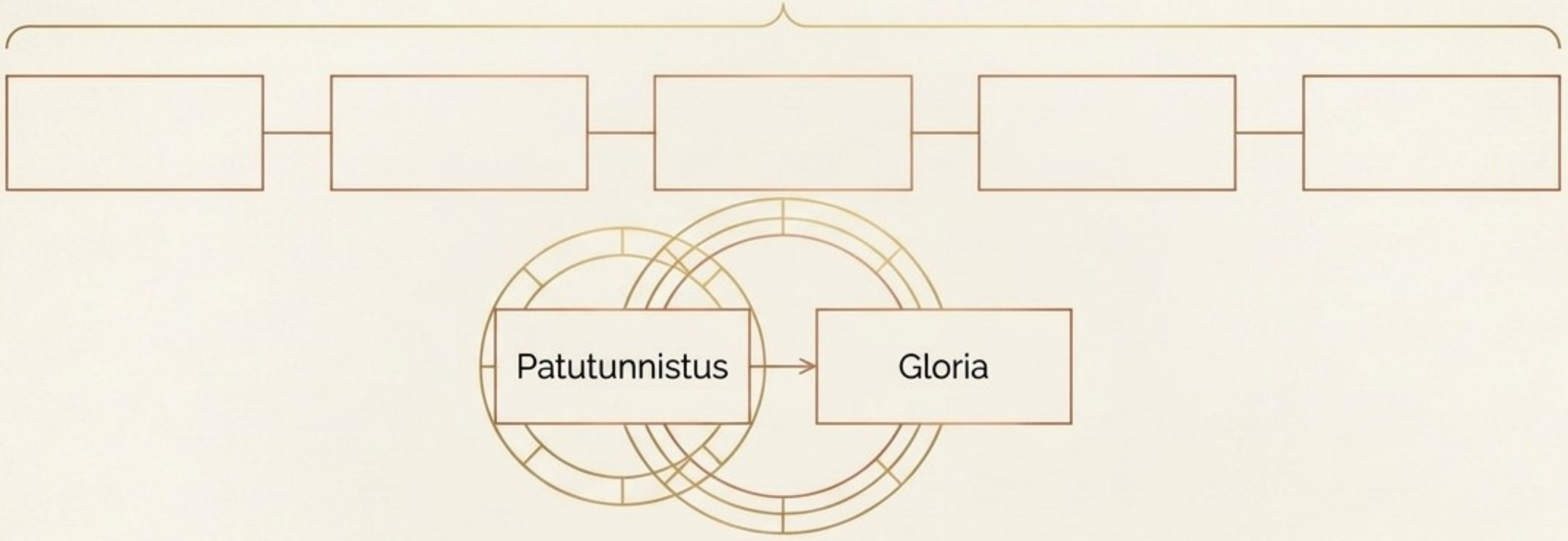
Talaar

Viiruk

Küünlad

Gemini Notebook

Liturgia

Kogu teenistus on üks tervik

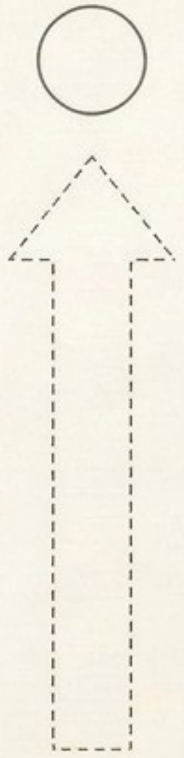
Sõna leitourgia tähendab avalikku ühist teenimist. See pole üks osa jumalateenistusest, vaid hõlmab kõike algusest lõpuni.

Selles struktuuris (ordo) sõltub summa liidetavate järjekorrast. Me ei saa Jumalat ehtsalt ülistada (Gloria) enne, kui oleme tunnistanud oma poolikust ja võtnud vastu andeksanni (Patutunnistus).

Gemini Notebook

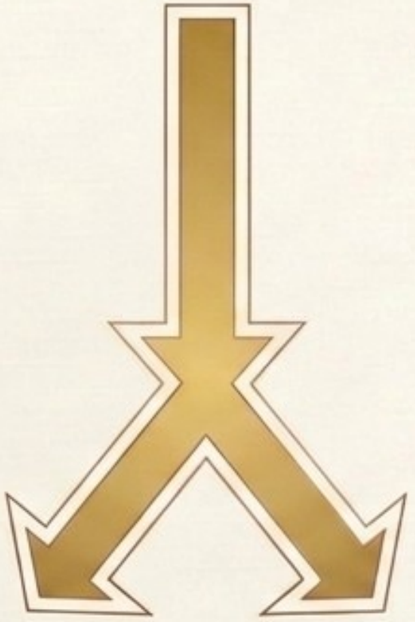
Kes on jumalateenistuse peaosaline? Pastor? Preester? Piiskop? Kogudus? Organist? Koor? Bänd?

Gemini Notebook

Inimlik pingutus

Jumala tegu

Sõna Sakrament

Liturgias tegutseb Jumal

- Meie tuleme Jumala juurde, aga veelgi olulisem on, et Jumal tuleb meie juurde.
- Jumalateenistuse keskmes on evangeeliumi kuulutamine ja sakramentide jagamine. Ristimine ja armulaud ei ole esmalt meie tunnistus või usu väljendus, vaid Jumala enda tegu ja tõotus

Gemini Notebook

Liturgia on keel, mitte kinkepaber

Lex orandi, lex credendi (palve reegel on usu reegel). Liturgia kujundab seda, kuidas me Jumalast mõtleme.

Soov tajuda Issanda pidevat ligiolu ajastu otsani.

“Issand olgu teiega” — “Ja sinu vaimuga”

Koguduse tunnistus ja palve, et Püha Vaim ise toimiks Sõna ja sakramente jagava vaimuliku kaudu.

Gemini Notebook

Dialoog tühjade pihkudega

Lühikesed laused kannavad sügavat teoloogiat. Me oleme Kristuse ees tühjade pihkudega.

Kutse (Vaimulik)

“Õndsad on need, kes on kutsutud Talle söömaajale.”

Viide Ilmutusraamatule. Meid kutsutakse – me ei kvalifitseeru ise. See on eelmaitse taevasest pidusöömaajast.

Vastus (Kogudus)

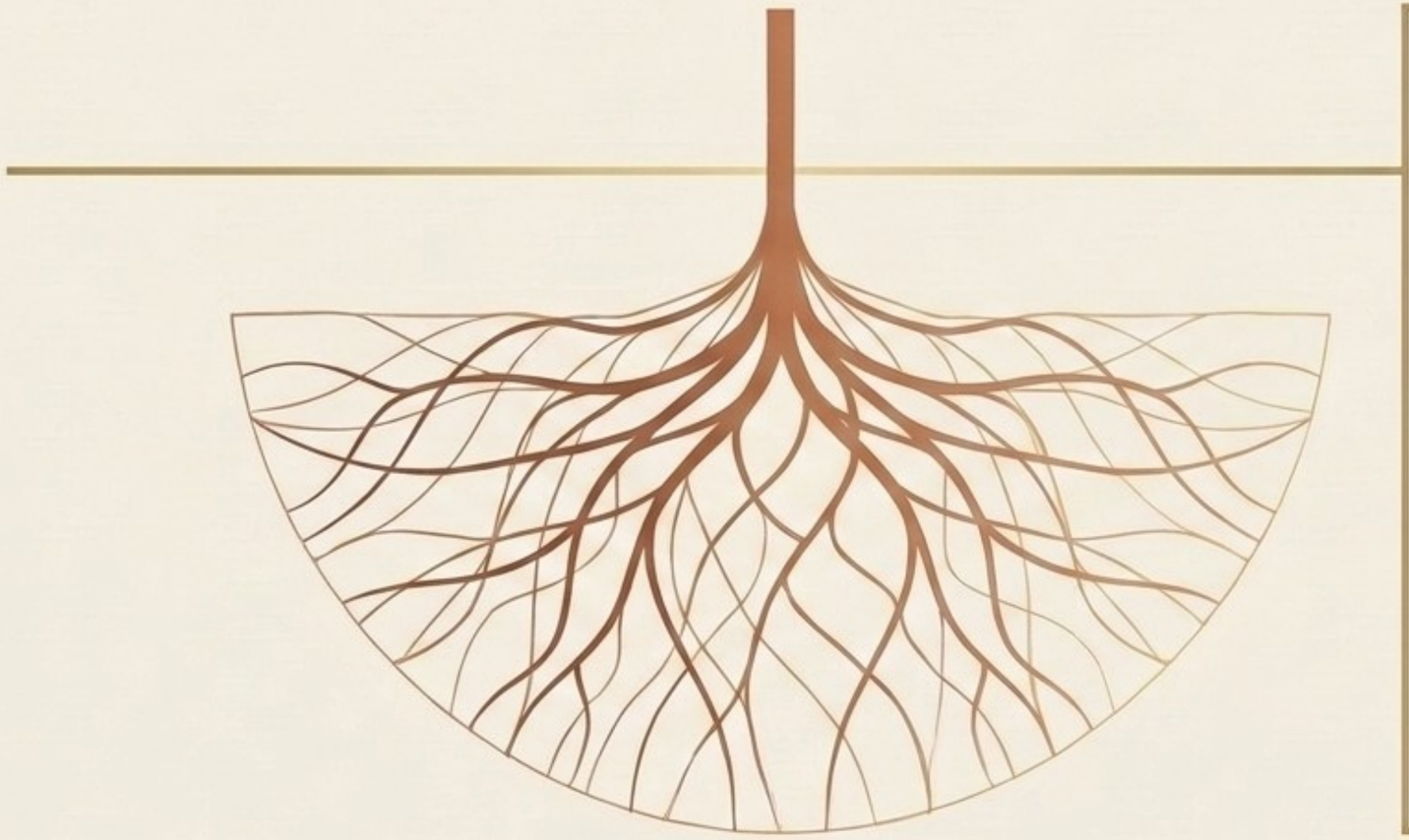
“Issand, ma ei ole seda väärt... Ütle vaid üksainus sõna, siis saab minu hing terveks.”

Kapernauma väepealiku sõnad. See pole madal enesehinnang, vaid teadmine: me oleme Kristuse ees tühjade pihkudega. Tema sõnast piisab tervenemiseks.

Gemini Notebook

Kirik sünnitab meid, mitte meie kirikut

Kas kirik peaks olema selline, nagu mina tahan? Ei. Me sünnime ristimises Kristuse ihusse ja omandame kiriku usu keele.

Pärimus (Traditsioon)

See ei ole vanade asjade säilitamine, vaid sajandite jooksul läbi proovitud, palvetatud ja elatud vaimulik tarkus. Isegi Luther ei leiutanud uut jumalateenistust, vaid reformis (puhastas) talle pärandatut.

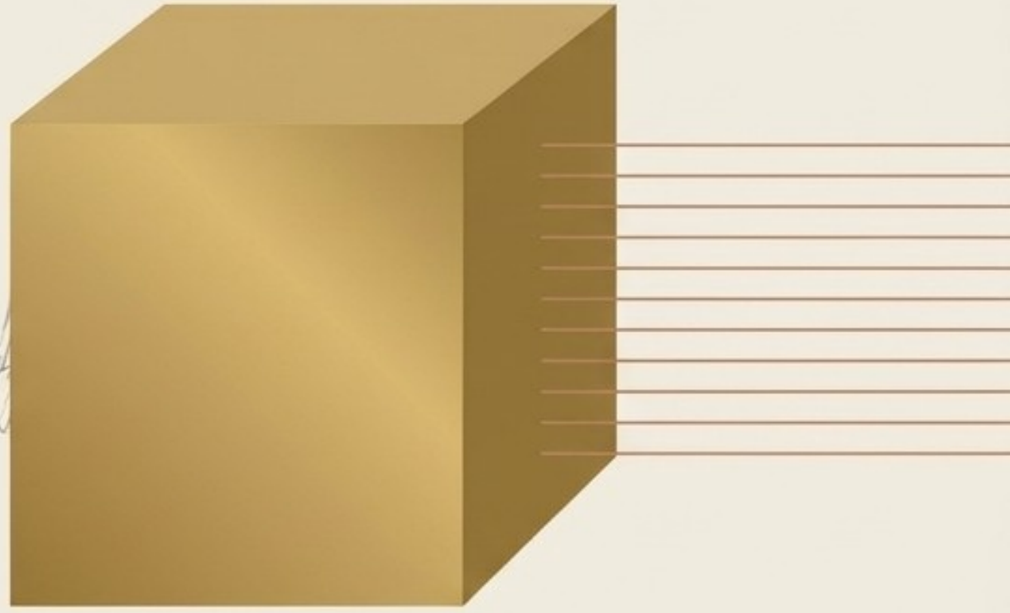
Gemini Notebook

Vabastav sõltumatus sooritusest

Mis saab siis, kui pastor ei ole vormis, orel on häälest ära ja mina ei tunne midagi erilist? Kas Jumal on siis vähem kohal?

Emotsioonid ja sooritus

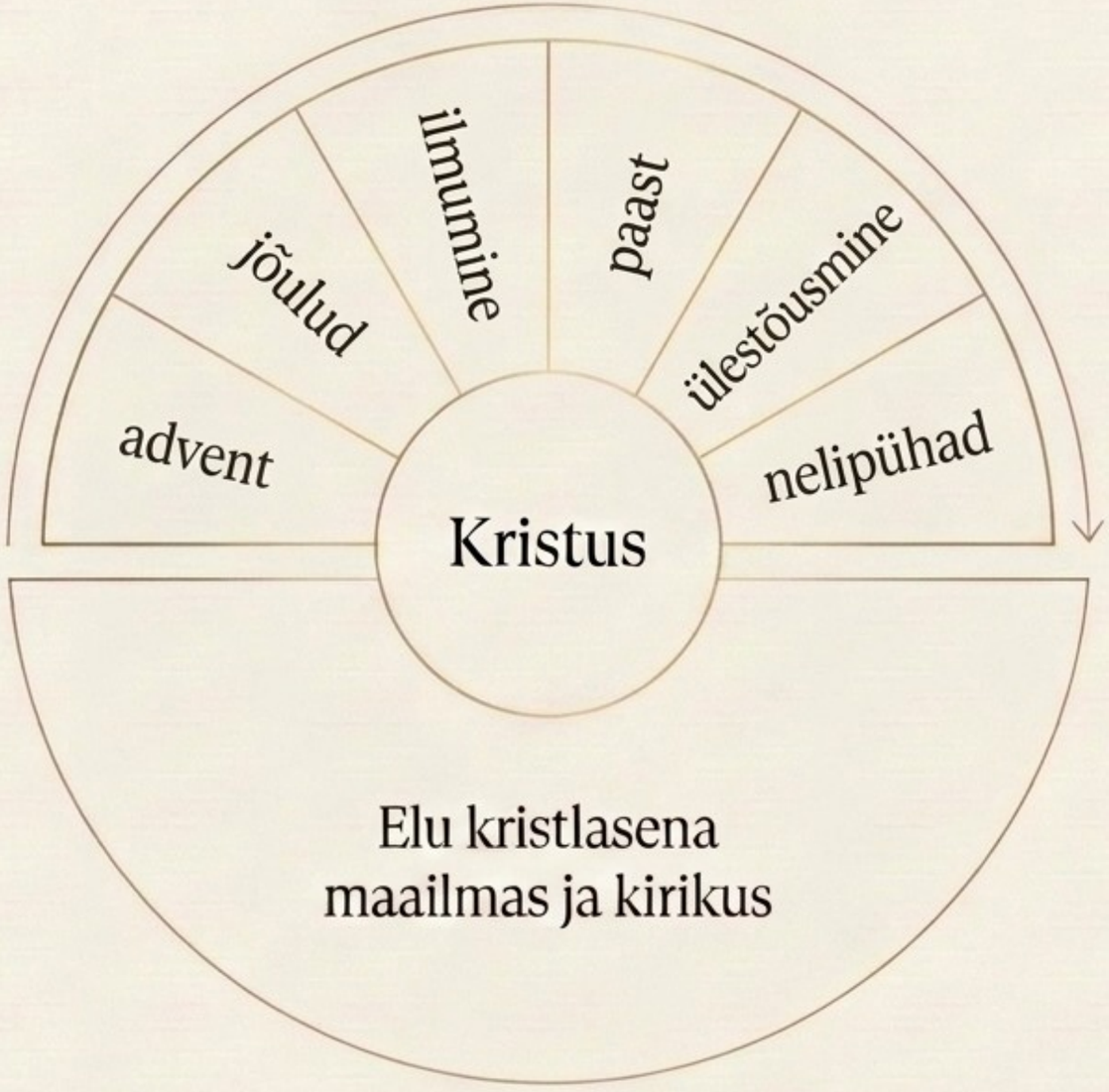
Jumala Sõna ja Tõotus

Jumala kohalolu ei sõltu minu tunnetest ega vaimuliku isiksuse domineerimisest. Tõotus ‘Sinu patud on andeks antud’ kehtib alati, sest see põhineb Jumala sõnal, mitte meie emotsioonil.

Gemini Notebook

Kirikuaasta kui vaimulik õppekava

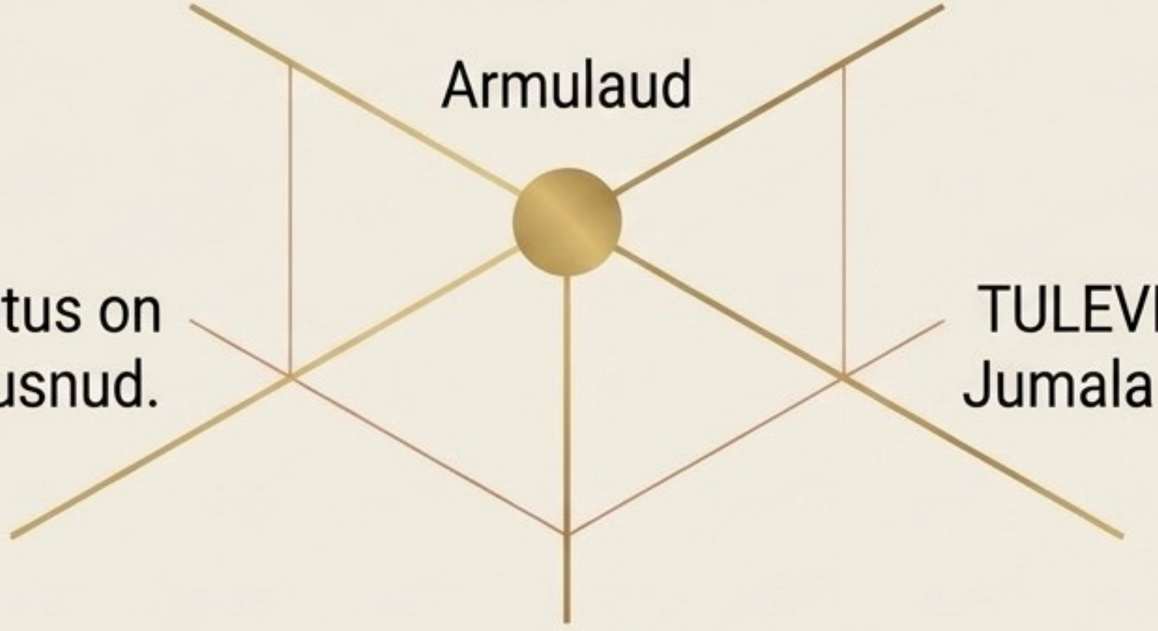
Liturgia kaitseb meid meie endi ühekülgsuse eest. Kui saaksime valida vaid lemmikteemad, jääks suur osa Piiblist kasutamata.

Gemini Notebook

Kolm ajamõõdet ühes hetkes

Liturgiline kirik on katoolne: see ületab aja ja ruumi piirid.

MINEVIK: Kristus on surnud ja üles tõusnud.

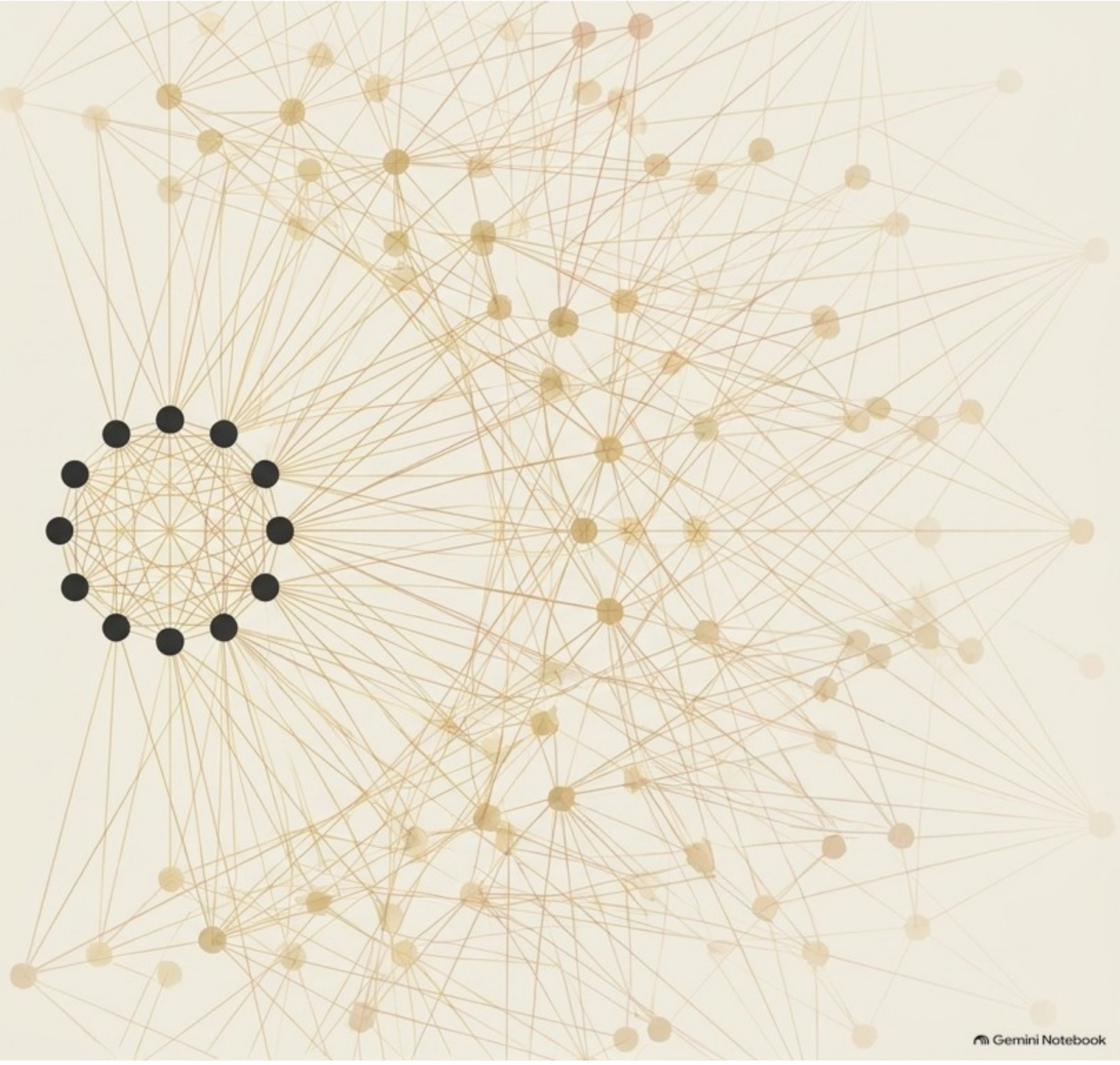
TULEVIK: Suunab meid Jumala riigi täiuse pulmapeole.

OLEVIK: Kristus tuleb meie juurde siin ja praegu Sõnas ja sakramendis.

Gemini Notebook

Nähtamatu taevane osadus

Kui pühapäevasel missal on 17 inimest, on osalejaid tegelikult lõpmatult palju rohkem. Armulaualiturgia palves (Sanctus) me võrgustume. Me ei laula üksi, vaid ühineme kiituselaulus kristlastega kogu maailmas, juba pärale jõudnud pühadega ning inglite ja taevaväehulkadega.

Gemini Notebook

Erinevad rõhuasetused (Teoloogiline fookus, mitte hinnang)

	Tüüpiline vabakoguduslik fookus	Luterlik-liturgiline fookus
KOGUNEMINE	Jumala ülistamine ja usu väljendus	Jumala Sõna ja sakramendi vastuvõtmine
RISTIMINE & ARMULAUD	Minu usu tunnistus ja meenutus	Jumala tegu, osasaamine Kristuse ihust ja verest
USULINE KOGEMUS	Isiklik otsus ja kogemus on fookuses	Jumala tõotus kannab ka siis, kui inimese usk või kogemus on poolikud
SUHE PÄRIMUSSE	Vabamalt muudetav kohaliku koguduse poolt	Ajaloolise usupärimuse vastuvõtmine ja edasiandmine

Gemini Notebook

Identiteedi tuum

Olla liturgiline kirik ei tähenda esmalt küünlaid ega albat.

See tähendab usku, et jumalateenistusel tegutseb Jumal ise oma Sõna ja sakramentide kaudu. Liturgia ei ole meie katse jõuda Jumalani, vaid keel ja ruum, kus Jumal astub meie ellu, kujundades meid oma rahvaks.

Gemini Notebook

Mis saab päeval, mil sul pole Jumalale midagi anda?
Kui su usk on nõrk, palve ei kanna, laul ei puuduta ja sa ei tunne Jumala ligiolu...
Just sel päeval oled sa kõige enam oodatud kirikusse.

Gemini Notebook